

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP ÇOCUKLARDA MÜZİK EĞİTİMİ

Günsu YILMA ŞAKALAR ¹

1986 yılında Edirne’de doğdu. Ortaokul, Lise ve Üniversite eğitimini 1997-2007 yılları arasında Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yaylı Çalgılar A.S.D, Viyolonsel Sanat Dalı’nda tamamladı. Yüksek Lisans eğitimini 2010 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri ve Teknolojisi A.B.D’inde “Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların Müziği Algılama Durumlarının İncelenmesi” üzerine tamamladı. 2010-2012’de Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü’nde, 2012-2017 yılları arasında ise Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü’nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. Burada doktora tezini 2017 yılında “Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların Müzik Eğitimlerine Yönelik Dijital Öğretim Materyali Tasarımı” üzerine tamamladı. 2007 yılından beri viyolonsel ve rebab ile gerek solo gerek topluluk içi performanslarda klasik batı müziği, Türk makam müziği ve halk müziği repertuvarlarıyla devam eden Yılma Şakalar, 2019 yılında “Keman Ailesinde Yeni Bir Köprü ve Üretim Metodu” üzerine ulusal patent tescili almıştır. Ayrıca araştırma alanları ile ilgili bilimsel yayınlar, konferanslarda sunumlar ve projeler yayınlamıştır. Bunlar müzikal icra, viyolonsel ve rebab icra teknikleri, müzikoloji, tarihi müzikoloji, özel eğitim ve müzik, müzikal algı, dezavantajlı çocuklar ve müzik ile ilgilidir. 2020 yılında Doçent ünvanını almış olup, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü’nde çalışmaktadır.

¹ Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü
gsakalar@ksu.edu.tr

Lisansüstü düzeyde eğitim-öğretim içerikleri de bu minvalde çeşitlenecek, disiplinlerarası çalışmaların önü açılacaktır.

Kaynakça

- Aruk, İ. (2008). *Bilişim Teknolojilerinin Zihinsel Engellilerin E-Eğitiminde Kullanılması ve Örnek Bir Uygulama Geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Çocuklar İçin Özel Gerekseim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik. (2019, 20 Şubat). *Resmi Gazete*, (Sayı: 30692). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/02/20190220-1.htm>
- Davies, K. D., Stock, S. E. and Wehmeyer, M. L. (2001). Enhancing independent internet access for individuals with mental retardation through use of a specialized web browser: A pilot study. *Education and Training in Mental Retardation and Developmental Disabilities*, 36(1) 107-113.
- Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni. (2021, Şubat). Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Erişim adresi: www.ailevecalisma.gov.tr
- Engelliler Konfederasyonu. (2020, 7 Nisan). Pandemi ve Engelliler. *Engelliler Konfederasyonu Web Sayfası*. 10.09.2021 tarihinde <https://www.engellilerkonfederasyonu.org.tr/pandemi-ve-engelliler/sayfasindan-alinmistir>.
- Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik. (2019, 20 Şubat). *Resmi Gazete*, (Sayı: 30692). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/02/20190220-2.htm>
- Henry, F. W. (1951). *An Investigation Of Basic Sociological Concepts And Academic Areas in a Curriculum For Mentally Retarded Children*. Master of Science in Education, Faculty of the School of Education The University of Southern California.
- Hourcade, J. J. and Phil, P. (2001). Providing assistive technology information to professionals and families of children with MRDD: Interactive CD-ROM technology. *Education and Training in Mental Retardation and Developmental Disabilities*, 36(3; Special Conference Issue - September 2001) 272-279.
- Jaspers, M. W. M. and Lieshout, V. E. C. D. M. (1994). A CAI Program for instructing text analysis and modelling of word problems to educable mentally retarded children. *Instructional Science*, 22(2): 115-136.
- Kalaç, M. Ö., Telli, G. ve Erönel, Y. (2020). Covid-19 Mücadelesi Kapsamında Uzaktan Eğitim Sürecinde Engelli Öğrencilerin Durumu Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Manisa: MCBÜ Rektörlük Basımevi.
- Lan, Y., Hsiao, I. Y. T. and Shih, M. (2018). Effective learning design of game-based 3d virtual language learning environments for special education students. *Educational Technology & Society*, 21(3): 213-227.
- Lee, H. and Hyun, E. (2015). The intelligent robot contents for children with speech-language disorder. *Educational Technology & Society*, 18(3): 100-113.
- Levin, H. D. and Levin, G. M. (1972). The trainable mentally retarded. instrumental music: A great ally in promoting self-image. *Music Educators Journal*, 58(8) 31-34.
- McCord, K., Kimberly, A. and Emily, H. (2010). Music educators' involvement in the individual education program process and their knowledge of assistive technology. *Applications of Research in Music Education*, 28(2), Academic Search Complete, Erişim Tarihi: 03.05.2021.
- MEB. (2015, 7 Şubat). Zihinsel Engelli Bireyler İçin Yayınlar. *Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Web Sayfası*. 05.12.2021 tarihinde <https://orgm.meb.gov.tr/www/zihinsel-engelli-bireyler-icin-yayinlar/icerik/432> sayfasından

alınmıştır.

- Millî Eğitim Bakanlığı, “Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği”. (2006, 31 Mayıs). *Resmî Gazete*, (Sayı: 26184).
- Millî Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, “Özel Eğitim Uygulama Okulu I, II ve III. Kademe Haftalık Ders Çizelgeleri (Orta veya Ağır Düzeyde Zihinsel Engelliler/ Otizmli Olan Çocuklar)”, Kurul Kararı, tarih 02/09/2019, sayı 23.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Orta-Ağır Zihinsel Engeli ve Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler İçin Müzik ve Oyun Dersi Öğretim Programı, I. Kademe (1. 2. 3. Ve 4. Sınıf), Ankara: 2018.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Orta-Ağır Zihinsel Engeli ve Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler İçin Müzik ve Oyun Dersi Öğretim Programı, II. Kademe (5. 6. 7. Ve 8. Sınıf), Ankara: 2018.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Orta-Ağır Zihinsel Engeli ve Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler İçin Müzik ve Oyun Dersi Öğretim Programı, III. Kademe (9. 10. 11. ve 12. Sınıf), Ankara: 2018.
- Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim. (2019/’20)*. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara: Resmî İstatistik Programı Yayını.
- Nygren, M. A. and Lulinski, A. (2020). State of the science on COVID-19 and people with IDD. *American Association on Intellectual and Developmental Disabilities*, Research Brief, December 2020: 1-2.
- Özsaygı, M. (2020). Pandemi ve Engelliler. Engelliler Konfederasyonu, Yayınlanma Tarihi: 7 Nisan 2021, Erişim Tarihi: 10. 07. 2021 <https://www.engellilerkonfederasyonu.org.tr/pandemi-ve-engelliler/>
- Parmenter, T. R. (2011). What is intellectual disability? How is it assessed and classified?. *International Journal of Disability, Development and Education*, 58(3) 303–319.
- Sakarya, A. (2011). *Zihinsel Engelli Çocuklar İçin Moodle Ortamında Bir Uzaktan Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Scheerenberger, R. C. (1954). Presenting music to the mentally retarded. *Music Educators Journal*, 41(2) 23-25.
- Showe, J. (1962). *A Guide For Teaching Educable Mentally Retarded Children in Primary and Intermediate Levels in Special Classes in New Haven, Connecticut*. Master of Science Thesis, Southern Connecticut State College.
- Şahin, Y. T. ve Yıldırım, S. (1999). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Ankara: Anı Yayıncılık
- Şen, S. Ü. ve Şentürk, N. (2014). İlköğretim müzik öğretiminde kullanılmak üzere (programlı öğretim yöntemine göre) geliştirilen öğretim yazılımı modeli. *Millî Eğitim Dergisi*, 202:170-191.
- Taşhan, S. T. ve Erci, B. (2018). Dünya’da ve Türkiye’de Engellilerin Durumu. Her Yönüyle Engellilik. Elazığ: Anadolu Nobel Tıp Kitabevleri.
- TEA. (t.y.). COVID-19 Support: Special Education. *Texas Education Agency Web Sayfası*. 13.09.2021 tarihinde <https://tea.texas.gov/texas-schools/health-safety-discipline/covid/covid-19-support-special-education-0> sayfasından alınmıştır.
- Tecimer, B. ve Doğan, C. (2017). Eğitilebilir zihinsel engelliler ilköğretim okulu müzik dersi öğretim programının öğretmenler açısından değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(3): 993-1008.
- Texas Education Agency. (2020). *Students with Disabilities Planning Supports Guidebook*. Erişim Linki:https://tea.texas.gov/sites/default/files/covid/strong_start__swd_planning_supports_guidebook.pdf, Erişim Tarihi: 01.09.2021
- Thomas, A. M. (1981). Educating handicapped students via microcomputer/videodisc technology: a conversation with ron thorkildsen. *Education and Training of the Mentally Retarded*, 16(4): 264-269.

- Thompson, J. R. and Nygren, M. A. (2020). COVID-19 and the field of intellectual and developmental disabilities: where have we been? where are we? where do we go?. *Intellectual and Developmental Disabilities*, 58(4) 257–261.
- Tibbetts, D. G. (1963). *A Curriculum For Educable Mentally Retarded Children*. Master of Arts Thesis, The Graduate Faculty of Chapman College.
- Topaloğlu, M. (2008). *Zihinsel Engelli Çocukların Uzaktan Eğitimi ve Web Tabanlı Bir Yazılım Sisteminin Geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Turan, D. (2006). *Özel Eğitimde Müzikten Yararlanmada Karşılaşılan Sorunlarla İlgili Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tüfekçi G. F. (2018). Zihinsel Engelli ve Rehabilitasyonu. *Her Yönüyle Engellilik*, Elazığ: Anadolu Nobel Tıp Kitabevleri.
- Uçar, Ö. (2007). *Engelli Çocuklar İçin Yapay Zeka Tabanlı Eğitim-Destek Araçları Geliştirilmesi*. Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- UNICEF. (2013). Dünya Çocuklarının Durumu. *Engelli Çocuklar*. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Ankara.
- World Health Organization WHO. (2007). International Classification Of Functioning, Disability And Health: Children & Youth Version: ICF-CY. Library Cataloguing-in-Publication Data.
- World Health Organization. (2021). Definition: Intellectual Disability. *World Health Organization Regional Office for Europe Web Sayfası*. 12.09.2021 tarihinde <https://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/mental-health/news/news/2010/15/childrens-right-to-family-life/definition-intellectual-disability> sayfasından alınmıştır.
- Yalçınkaya, Ö. (2012). *Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklarda Web Destekli Uzaktan Eğitim Sistemi İle Sosyal Beceri Öğretiminin Bilgisayar Ortamında Geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Yılma Şakalar, G. (2017). *Türkiye 'de Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların Özel Eğitim Müzik Derslerinde Kullanılabilecek Bir Bilgisayar Destekli Müzik Ders Modülü Tasarımı (İstanbul Örneği)*. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.